

MAI SZÁMONK TARTALMÁBÓL:

**NAGYRÁBÉ TÁRSKÖZSÉGBEN
JÁRVA** 3. oldal

**EGY IFJÚSÁGI DÍJAS KÖNYVTÁROS
TANYA ÉS FALU, LÓ ÉS HÁZTÁJI** 4. oldal

HETI RÁDIO- ÉS TÉVEMŰSOR 5. oldal

**Eredmények
az energiatakarékosságban**

ÜLÉST TARTOTT A MINISZTERTANÁCS

A kormány Tájékoztatói Hivatala közli: A Minisztertanács csütörtöki ülésén áttekintette az energiagazdálkodási kormányprogram 1982. évi végrehajtását. Megállapította, hogy a programban 1982-re előirányzott gazdálkodási és takarékosági feladatokat sikerült teljesíteni. A központi és helyi intézkedések eredményeként csökkent a termelő ágazatok fogyasztása, a felhasználásban növekedett a hazai termelésből származó és merséklődött az import eredetű energiatermelés, ezen belül is a kőolaj részaránya. A kormány az eredményeket elismerve szükségesnek tartja a végrehajtás következtetéseinek erősítését, a programhoz kepest helyenként megmutatózó elmaradás felszámolását, a fájlagos energiafogyasztás csökkentését elősegítő intézkedések jobb összehangolását és a műszaki fel-

tételek biztosításához szükséges ipari háttér kifejlesztésének meggyorsítását. A Minisztertanács megerősítette az Állami Tervbizottság határozatát, amely intézkedéseket irányoz elő a magánlakás-építések anyagellátásának javítására. Ennek értelmében növelni kell a lakosság által keresett építőanyagok termelését és kínálatát, a belkereskedelemnek pedig gondoskodnia kell a folyamatos ellátást elősegítő forgalmazási feltételek, ezek között az építőanyag-telepek fejlesztéséről. A kormány a pénzügyminiszter előterjesztése alapján megbizta az Állami Tervbizottság elnökét, hogy szabályozza az irányító szervek részéről a tartósan alacsony hatékonyságú ipari és építőipari vállalatok esetében követendő eljárást, és határozza meg a gazdálkodásuk javítását szolgáló központi intézkedések körét. (MTI)

Hogy alakul az energiafogyasztás?

Az ország energiafelhasználása a múlt évben 0,5 százalékkal növekedett, ám ezen belül a termelő ágazatok az előző évinél 0,8 százalékkal kevesebb, a lakosság és a kommunális közületek pedig 32 százalékkal több energiát fogyasztottak. Erről az energiagazdálkodási programban megjelölt 1982. évi feladatok végrehajtásáról illetve a további teendőkről számolt be az ipari miniszter a Minisztertanácsnak.

A múlt évben a nemzeti jövedelem növekedésének egy egységére jutó energiafelhasználása mérséklődött, javult a termelő ágazatok fájlagos energiafogyasztása. Az iparban a termelési szerkezet bizonyos változása kedvezett a takarékoságnak, mert az energiaigényes termékek gyártása általában csökkent, vagy előző évi szintjén maradt. Az ipar összességében 0,7 százalékkal kevesebb energiát fogyasztott. A mezőgazdaság —

termelésének jelentős bővülése ellenére — számottevően csökkentette energiafogyasztását, főleg gázolajból, tüzelőolajból és benzinből. A megtakarítások érdekében kifejtett erőfeszítésekhez a korábbinál kedvezőbb időjárás is hozzájárult a betakarítás és az őszi talaj-előkészítés idején. A lakossági és kommunális energiafogyasztást növelte a múlt év eleji kemény téj miatt meg-

(Folytatás a 2. oldalon)

**A tőkés export csökkent,
a szocialista export nőtt**

**Több mint tizenötezen dolgoznak
megyénk szövetkezeteiben**

Az ipari szövetkezetek tegnap délelőtt tartották meg megyei küldöttgyűlésüket, amelyen megjelent **Juhász István**, a megyei tanács elnökhelyettese és **Bartha János**, a Hazafias Népfront megyei bizottságának alelnöke. Az első napirendi pontban **dr. Tóth János**, a KISZÖV elnöke terjesztette elő az elnökség beszámolóját.

1982-ben a szövetséghez 42 se biztosítva van. A teljes ipari szövetkezet tartozott, melyből 23 az iparban, 16 az építőiparban, 3 pedig a szolgáltatásiiparban fejtette ki tevékenységét. Jelentős számban jöttek létre kisserkezetek. Profiljukat tekintve öt ipari, tíz építőipari tevékenységet folytat. A megye szövetkezeteinek termelése az elmúlt két esztendő alatt csaknem 20 százalékkal növekedett, ez megfelel a hatodik ötéves tervben előirányzott növekedési ütemnek. A megye szövetkezetei az ipar valamennyi ágában hasznosan fejtették ki tevékenységüket. A termelésnövekedés is arra utal, hogy a hatodik ötéves terv teljesít-

csökkent a fejlesztési alap. Több területen gondok voltak az alapanyag-beszerezéssel. A szövetkezetek ezeket a problémákat a termelés-szerkezet átalakításával s olyan termékek előállításával igyekeztek áthidalni, amelyeket minden piacon el lehet adni.

A megye szövetkezeteinek összes exportja egy év alatt 19,2 százalékkal növekedett. A tőkés export 184,3 millió forintól 178,1 millió forintra csökkent. A szocialista export ugyanakkor 176,3 millióról 251,2 millió forintra növekedett. Jelentősen növekedett a nagy- és kiskereskedelem részére történő értékesítés. A megyénkben előállított termékeket nem volt gond értékesíteni.

Az elmúlt évben az építőipari szövetkezetek termelése a vártnál kedvezőbb mértékben fejlődött. Az ide sorolt szövetkezetek ipari termelése 12,7 százalékkal nőtt, ugyanakkor az építőipari termelés csökkent. A múlt évben a fogyasztási szolgáltatások 1,2 százalékkal, a lakossági szolgáltatások 2,1 százalékkal növekedtek. A növekedés nagysága nem eri el a tervezettet. A legnagyobb gondot a hagyományos szolgáltatásokon belül a fodrászipari tevékenységet végző szövetkezetek alacsony termelésnövekedése okozza.

Megyénk szövetkezeteiben a létszám a kisserkezetek nélkül, de szakmunkástanulókkal együtt meghaladja a 15 ezret. A szövetkezetek általában 40-105 forintot költöttek, amelynek a bérszínvonalra nem növekedett volna. Beruházásra tavaly 152 millió forintot meghaladó összeget sikerült fordítaniuk.

Az elmúlt évről szóló részletes ismertetés után a KISZÖV elnöke az 1983. évi feladatokról és a szövetkezetpolitikai mozgalmi munkáról beszélt. Elmondta többek között, hogy a legfontosabb feladat, hogy a termelés a külgazdasági követelményekkel és lehetőségekkel összhangban alakuljon, mindezt javítani kell a termelés szerkezetét, exportképességét és hatékonyságát. Előtérbe kell helyezni a termelés minőségi színvonalát, s mindenkor figyelembe kell venni a technikai fejlődés gyakorlati alkalmazásának szerepét.

A szövetkezetek az irányelveknek megfelelően teljes termelésüket 1983-ban 6,4 százalékkal kívánják növelni. Ezen belül legnagyobb mértékben a szolgáltatási tevékenység 15,1 százalékos növelését tervezik. A tervek szerint az összes exportot 19,1 százalékkal kell növelni.

A küldöttgyűlésen az elnökségi beszámolót követően hozzászólások hangzottak el, majd a megjelent küldöttek elfogadták az előterjesztett határozati javaslatokat.

**Az idén is lovasnapok,
hídi vásár**

ELKÉSZÜLT AZ IDEI PROGRAM

A Hortobágyi Nemzeti Park szakemberei az 1983-as esztendőre elfogadott program szerint tovább folytatják a pusztai paratlan értékeinek megmentését, a tudományos kutatáshoz kapcsolódó munkásságukat, s lehetőséget teremtenek arra is, hogy a turisták a hazánkba látogató külföldi érdeklődők megismerjék a Hortobágy nevezetességeit.

Az idei munkákkal kapcsolatban Salamon Ferenc, a Hortobágyi Nemzeti Park igazgatója elmondta: nem Péteri vagy Mörizs Hortobágyt akarják visszaállítani, hanem a pusztai mostani értékeit megmenteni. Ennek érdekében a nemzeti park megalkulásától kezdve egész sor kezdeményezés történt.

Tavaly befejeződött a kun-kapólnási mocsár rekonstrukciója. Az idei nyhete télen csak a víz leengedése után tudták levágni a nádat a kun-kapólnási mocsárban. Most a Nyugati-főcsatornába megkezdődött a feltöltés, amelynek rendkívül gazdag és ritkaságzamba menő növény- és állatvilága. Tovább folytatják és az idén befejezik a 378 hektáros ohati tölgyesnek — a kékvércsék erdejének — felújítását. Az állandó belvíz miatt az elmúlt években nagyon sok évszázados fa pusztult ki. Vízvezető árkokat ásnak, átterveztek építettek, s a kipusztult részeket ismét betelepítik.

A szikes legelőkön első-sorban olyan jószágokat legeltetnek — szarvasmarhát,

juhót —, amelyek valamikor is jellemzői voltak ennek a tájnak. A háztáji rackatartók részére a darassaj részen öt-száz darabból álló nyáját hozták össze, a nagyüzemek húsmarha-tenyésztését társulással létrehozásával szorgalmazzák.

A hivatásos természetvédelmi örök mellé megszervezik a nemzeti park baráti körét. A Hortobágyi Nemzeti Parkról ebben az esztendőben ötszínnyomású térképet készítenek, ami hamarosan el is hagyja a nyomdát.

Ebben az esztendőben is tovább folytatják a pusztai, omladozó csárdák rekonstrukcióját. Az év elején rendezték a kilenclyukú hídlábánál a Nagy-hortobágyi csárdát, a nyár közepén ismét vendégeket fogad a nyugati kapunál álló, tavaly villárcsapás miatt leégett fogadóház, s még ebben az esztendőben elkészül a balmazújvárosi-tiszacsegei út mellett a Kis-hortobágyi csárda is.

Két nagy nemzetközi hírű rendezvénye lesz ebben az esztendőben is a Hortobágy. A nyár elején tartják a nemzetközi lovasnapokat, augusztusban pedig a hídi vásárt. Ezenkívül rendszeresen fogadnak turistákat, vendégeket. Lehetőséget teremtenek a pusztai megismerésére: hintókon, szekereken, kerékpáron indulhatnak „túrara” az érdeklődők, de lovastúrákat is szerveznek a turisták részére az idegenforgalmi szervek.

A megye legnagyobb élelmiszer-áruháza

Átadták a tócsókerti ABC-t

Április 14-én, csütörtökön a megyeszékhely most épülő lakótelepén, a Tócsókertben megnyílt a Tócsók ABC-áruház. Az ünnepélyes avatáson megjelent **Sikula György**, a megyei pártbizottság első titkára, **dr. Szolnoki Győző**, a megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője, **Olajos Ernő**, a Debrecen városi pártbizottság titkára, **Tikász Elek**, a városi tanács elnökhelyettese. Ott voltak a partnervállalatok vezetői, a szállítók képviselői is. **Geszti Imre**, a Hajdú-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat igazgatója köszöntötte a megjelenteket. Elmondta, hogy az 1341 négyzetméter alapterületű ABC-áruház a vállalat és a megye legnagyobb ilyen jellegű üzlete. Az eladótér meghaladja a 600 négy-

zetmétert. A polcokon, az üzlet rakta-raiban több mint tízmillió forint értékű áru található.

A tanácsi pénzeszközökből több mint 166 millió forint értékű beruházással tető alá hozott üzletház belső berendezéseire közel 6 millió forintot költött a vállalat, s az üzletet a jelenleg kapható legmodernebb berendezésekkel szerelték fel.

Az elképzelések szerint egyelőre havi 4-5 millió forintos forgalomra számítanak, de az üzlet alkalmas akár 15 millió forintos forgalom lebonyolítására is. Az új élelmiszer ABC vezetésével **Juhász Katalin** bizták meg, irányításával harminc kereskedő és tízenyolc szakmunkás dolgozik.

A tócsókerti ABC-ben a kereskedelmi hálózat kiépüléséig nemcsak élelmiszerek, de tartós fogyasztási cikkek is kaphatók

Hogy alakul az energiafogyasztás?

(Folytatás az 1. oldalról)

hosszabbodott fűtési idény, de a szolgáltatási és a termelőmunkához is több energiát használtak fel, mint korábban. Villamos energiából például nőtt a lakosság és a kommunális intézmények fogyasztása. A Gazdasági Bizottság intézkedésére tovább elemezték a lakossági és a kommunális energiafelhasználás növekedésének okait, javaslatokat dolgoznak ki a szükséges tennivalókra.

Az energiagazdálkodási program végrehajtásának meggyorsítására hozott központi határozatoknak megfelelően a szénbányászati és a tervezettnél hamarabb helyezték üzembe újabb frontfejtéseket, s bővítették a brikett- és a földgáztermelést. Így a múlt évben, az előző évihez viszonyítva 3,4 százalékkal több energiához jutott az ország hazai termelésből, ami jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy az ország energiafogyasztásában az olajfelhasználás aránya a tervezett 36,5 he-

lyet, 32,1 százalékra mérséklődött. A népgazdaság tavalyi köölajtermékekből mintegy 2 millió tonnával kevesebbet használt fel, mint 1978-ban.

Erőteljesen növekedett az érdeklődés az energiacionálizálási pályázatok iránt. A múlt esztendőben több mint kétszer annyit — összesen 1033 — kérelmet nyújtottak be a vállalatok és a gazdálkodó szervezetek, mint az előző évben. Jelenlétben meggyorsult a kérelmek elbírálása is. A bankok a tavalyi benyújtott javaslatok közül 755-re már megkötötték a szerződést, és további 54 beruházási javaslatot fogadtak el. A jóváhagyott és megindított összes energiacionálizálási beruházásból a múlt év végéig 404 fejeződött be. Ennek eredménye — a kedvező energiaháromozó-cserével elérhető haszonnal együtt — évente több mint 400 ezer tonna olaj megtakarításának felel meg. Az energiagazdálkodási operatív bizottság is megtárgyalja.

sek a kohászati beruházások, amelyek elsősorban koksztakarítást eredményeznek. Fontos előrelépést hoz a közlekedési ágazatban a benzinüzemű ZIL tehergépkocsik dízelezése. Az erdő- és mezőgazdaság hulladékainak, melléktermékeinek eltüzelésére mintegy 60 berendezést helyeztek üzembe, s így évente 26 ezer tonna olajat takarítanak meg. További jelentős feladat azonban, hogy országsszerte megkeressék az olajmegtakarítás újabb lehetőségeit, és meggyorsítsák a fűtőolajjal működő berendezések átállítását széntüzelésre.

A múlt évben kialakult az energiagazdálkodási program ellenőrzési rendszere, létrejöttek és aktívan dolgoznak a területi energiainformációs bizottságok. A tárcák, a főhatóságok és a területi bizottságok közreműködésével az Ipari Minisztérium kéthetenként készíti beszámolót az energiagazdálkodási program alakulásáról, és ezt az anyagot az energiagazdálkodási operatív bizottság is megtárgyalja.

IV. 14.

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására Nyikolaj Rizskov, az SZKP KB titkára vezetésével április 13—14-én látogatást tett hazánkban az SZKP Központi Bizottságának küldöttje. A delegáció tagja volt: Nyikolaj Talizin, az SZKP KB tagja, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökhelyettese és Olimp Cjukanov, az SZKP KB nemzetközi osztályának helyettes vezetője.

A küldöttséggel találkozott Kádár János, az MSZMP KB első titkára. Németh Károly, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára Nyikolaj Rizskovval a magyar-szovjet gazdasági együttműködés továbbfejlesztésének néhány időszerű kérdéséről. A szívélyes, baráti légkörben lezajlott megbeszéléseken részt vett Nyikolaj Talizin, Olimp Cjukanov, továbbá Marjai József, az MSZMP KB tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese és Ballai László, a KB gazdaságpolitikai osztályának vezetője.

Hermann Kantnak, a Német Demokratikus Köztársaság Irószövetsége elnökének vezetésével öttagú küldöttség tett látogatást hazánkban. Hubay Miklós, a Magyar Írók Szövetségének elnöke és a szövetség titkárságának tagjai megbeszéléseket folytattak az NDK-ból érkezett írőkkel.

A német küldöttség csütörtökön hazautazott.

CSAPATKIVONÁS ÉS BÉKEJOBB

Két hónapja már, hogy Vientianében csúcstalálkozózt tartott a három szövetséges indokínai ország, Vietnam, Laosz és Kambodzsa. A tanácskozás nyomán felgyorsult az indokínai diplomácia. Megerősítették mindazt, amit korábban javasoltak a térség problémáinak rendezésére, és új javaslatokkal álltak elő.

Most, a hét elején a diplomáciai offenzívát újabb gesztus támasztotta alá. Laosz, Vietnam és Kambodzsa külügyminisztere — Phnom Penh-i értekezlete után — bejelentette, hogy májusban kivonják Kambodzsból a vietnami csapatok egy részét.

A legutóbbi hetek eseményeinek fényében kivételesen fontos ez a lépés. Olyankor csökkentik a vietnami katonaság létszámát, amikor minden korábbinál feszültebb a helyzet a thaiföldi-kambodzsai határon. Thaiföld, amely a korábbi, tömeggyilkos kambodzsai rezsim felszámolása óta bázist és támogatást nyújt a Pol Pot-istáknak, az utóbbi időben módszeresen növeli a határincidensek. Újabb és újabb támadások érik Thaiföldről a kambodzsai hadsereget és az őt segítő vietnami egységeket. Közben az Egyesült Államok kormányának — a múlt het végén — elkezdte a nagyarányú, rendkívüli fegyverszállítást Bangkokba.

Amíg tehát az indokínai államok a megbékélés útját keresik, Thaiföld a fokozódó ellenségeség politikájával igyekszik eltorlaszolni ezt az utat. Pedig ezen a tavaszon az indokínaiak kezdeményezésein túl más pozitív jelek is feltűntek. Az el nem kötelezettek újdelhi konferenciáján a malajziai külügyminiszter tárgyalást javasolt a délkelet-ázsiai nemzetek szövetsége, az ASEAN öt tagja és Vietnam, valamint Laosz között. Az ASEAN nem ismeri el a mai kambodzsai kormányt. (Az indokínai három údvözölték az ASEAN készségeit a tárgyalásra, amelyet maguk már évek óta szorgalmazznak.)

Errefelé vezetne hát a délkelet-ázsiai térség megbékélésének útja, amely azonban aligha járható addig, amíg Thaiföld kormányja fegyver után kapkod.

Vietnam csapatkivonási határozata még valamire utal. Arra, hogy a Pol Poték falanszterét felváltó új kambodzsai rendszer megszilárdulásának immár olyan fokára érkezett, hogy még a külső katonai fenyegetés ellenére is lemondhat a vietnami segítség egy részéről.

Bangkokban talán be kellene már látni, hogy a Phnom Penh-i kormányzatot megdönteni nem képesek, tehát az állandósított háborúzás politikailag is értelmetlen.

Avar Károly

A magasabb gyümölcstermesztési színvonal a cél

Fontos feladatok várnak megoldásra

Az elmúlt évi munkát értékeltek és az ideai feladatokat tárgyalták meg tegnap, csütörtökön a Debreceni Gyümölcstermesztési Rendszer tanácsának ülésén. A rendszer a tavalyi évvel megalakulása óta az ötödik évet zárta. Négy új tag lépett be, s tavaly összesen 3353 hektárra nőtt a területük.

Az öt év alatt 704 hektárt telepítettek, s a közben levő selejtezték után az ideig esztendő 3216 hektár összes területtel indították. Idén 18 hektár új telepítésű málnával egy új tag — a fülöpi szakosztalék — kéri felvételét, így ezzel együtt összes taglétszámuk már 26-ra nőtt.

Az elmúlt évben is az a cél vezérelte a rendszer tevékenységét, amelyet megalakulásukkor kitűztek: magasabb színvonalra emelni és jövedelmezőbbé tenni a taggazdaságok gyümölcstermesztését. E cél — állapították meg a tegnapi tanácsülésen — rendszerszinten is megvalósult, de különösen jó eredmények születtek a mezőgazdasági termelőszoftvéreket gyümölcságazataiban.

A leglátványosabban a téli alma termesztése, eredményei javultak, ami a gyümölcságazaton belül 70 százalékot képvisel, az árbevételnek pedig 95 százalékát adja. Ez az árbevétel rendszerszinten például 1977-ben az összes gyümölcsösből 121 millió forint volt, amiből a téli alma közel 110 milliót képviselt. Ugyanez 1982-ben már 179 millió, illetve 169 millió forintra emelkedett. A csak a termelőszoftvéreket összes gyümölcsösének árbevétele 1977-ben alig több mint 41 millió forint volt, tavaly ez már 100 millióra nőtt. Öt év alatt a halmozott többlet-árbevétel rendszerszinten 252,8 millió forintra alakult. Ez mindenekelőtt a termésművelésből ered, de nagymértékben javult a minőség is. Ezt jelzi az is, hogy 1977-ben például csupán 2-3 üzem exportált gyümölcsöt, jelenleg már 15 üzem képes exportszínterületen termelni. Öt évvel ezelőtt a Debreceni Állami Gazdaságon kívül alig 2000 tonna közvetlen export jelentkezett a taggazdaságokból, ma már ez a mennyiség meghaladja a 8000 tonnát, ami a termésnek több mint 50 százaléka.

A rendszer keretében nem csupán a termelés folyik korszerű körülmények között, hanem például általánossá vált a talaj- és lombanalízis vizsgálat. Ezek a vizsgálatok azt mutatják, hogy öt év alatt a gyümölcsültetvényekben megteremtődött a

harmonikus tápanyagellátás, amit legjobban az átlagtermések stabilizálódása bizonyít.

Megváltozott a szak- és beosztott munkások aránya is az elmúlt évek során. Ezt a rendszer állandóan szorgalmazza, s a sorozatos tanfolyamokon — az ideikeket is beszámítva — összesen több mint 250 dolgozót képeztek ki.

Mindezeknek roppant nagy szerepük van a minőség további fokozásában. Már az 1982-es évi feladatok során is azt határozták meg, hogy a mennyiség tartásával a még jobb minőség előállítására koncentrálnak a figyelmet.

Sajnos — állapították meg a rendszertanács ülésén — az elemi csapásokat, a jégverést és az 1981-ben már jelentkező piaci válságot nem tudták kivédeni. Így a tavalyi eredmények — bár jobb az országosnál (a híres szabolcsi eredményeknél is) — rosszabbak az 1980-as éveknél.

Ezeknek — és a piaci helyzetnek — következménye.

hogy az összes eredmény rendszerszinten rosszabb az 1981. évinél: 42 millióról 34 millióra csökkent, Tavaly 8 gazdaságban veszteséges volt a gyümölcstermesztési ágazat.

Az ideai feladatok között mindenekelőtt a technológiák további korszerűsítése, újjak bevezetése szerepel a hatékony és a minőség javítása érdekében. Fontos szempont továbbra is a talajtápanyag biztosítása az egyensúly fenntartása érdekében, laboratóriumi vizsgálatok és ellenőrzés alapján. A minőség javítása természetesen a legfontosabb feladatok közé számít, ami igen szigorú technológiát követel, illetve azok betartására ösztönöz. Ezek mellett, mint előző számú feladatok mellett a szakképzés javítása, a permittéval való takarékoság, a növényvédelem korszerűsítése, újabb növényvédőszeres kikísérletezés és újabb piaci lehetőségek felkutatása mind-mind megoldásra várnak.

DEBRECENI TERVEK:

Kórházak Algériának

Három megye — Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár és Szolnok — a Debrecenben működő Kelet-magyarországi Tervező Vállalat működési területére. A Debrecenben, Nyíregyházán és Szolnokon épült és most is készülő lakótelepek tervei a KELET-TERV állította össze a hozzájuk csatlakozó egészségügyi, kulturális és kereskedelmi létesítményekkel együtt.

Most is építkeznek mind a három megyeszékhelyen a KELETTERV dokumentáció alapján, de újabb nagy munkákhoz is kezdtek.

A vállalat tervében egyre nagyobb súllyal szerepel az exportra tervezés. A Szovjetunió részére hoz-

zákezdtek egy 600 ágas szálloda tervezéséhez. Az exportmunka 1983-ban az Algériának készülő kórház tervezésében csúcsosodik ki.

Az észak-afrikai országban felelőleg hét darab 120 és három, egyenként 240 ágas általános kórház, valamint az Algírban készülő 360 ágas gyermekkórház tervezésére kötöttek előzetes megállapodást. A megbízást adók kilenc, úgynevezett ajánlati tervet elfogadtak. Kilenc kórház tervezése már megkezdődött, a helyi dokumentumokat az év végéig leszállítják. Az általános kórházat — az igények szerinti — rendelőintézzettel kapcsolják össze úgy, hogy egy intézmény nagyobb kör-

zet egészségügyi, járó- és fekvőbeteg-ellátására egyaránt alkalmas legyen.

Uj vonása a debreceni KELETTERV-ben formálódó programnak, hogy a megvalósítást is magyar vállalatok végzik: a DELEP főállásban építi majd a kórházi épületeket; a berendezéseket, a műszereket pedig a MEDICOR szállítja, illetve szereli be.

Mind a három vállalat a MEDINVEST tagja, s 1979 óta dolgoznak együtt egészségügyi létesítmények főállásban történő megvalósításán. A most már tervek között álló algériai kórházak lesznek az új vonású központosított és első nagy állomások.

Tárt kapukkal...

IDEGENFORGALMI SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ HAJDÚSZOBOSZLÓN

Idegenforgalommal foglalkozó újságíróknak tartottak sajtótájékoztatót Hajdúszoboszlón, a városi tanács nagyszalonnájában április 14-én, csütörtökön délelőtt. A fűtőház két napos tapasztalatszerésre hívta a szakterülettel foglalkozó újságírókat, hogy megismerkedjenek a város idegenforgalmi és gazdasági helyzetével, valamint ismereteket szerezzenek a megyénkben néhány évvel ezelőtt létrehozott Idegenforgalmi Gazdasági Társulás tevékenységével.

A programsorozat első eseménye az a tájékoztató volt, amelyet Szűcs Gábor, az MSZMP Hajdúszoboszló városi Bizottságának első titkára, országgyűlési képviselő és Ur Attiláné városi tanácselnök tartott. A városi vezetők — a városi politikai tájékoztatót követően — röviden szóltak az elmúlt évi idegenforgalmi tapasztalatokról, az ezzel kapcsolatos ideai felkészülésről.

Hajdúszoboszlón az elmúlt évek során tovább növekedett a fizetővendég-szolgálati lehetőségek, és nőtt a kemping befogadóképessége is. A vendégek hajdúszoboszlói tartózkodási ideje az elmúlt

évi szinten maradt. (A belkölvi vendégek átlagosan 6,35 napot, a külföldiek 2,9-et töltöttek a hajdúvárosban.) A városban az elmúlt évek óta négy idegenforgalmi szerv — HAJDÚTOURIST, IBUSZ, COOPTOURIST, Volán Tourist — tevékenykedik. A HAJDÚTOURIST az idegenforgalmi szervek közül a legnagyobb részt vállalja a város szállásigényes idegenforgalmából, a kétszilagos katekóriájú kempinget működteti. Az idegenforgalmi szerv ebben az évben várhatóan tíz új üdülőházzal gyarapodik. A néhány évvel ezelőtt átadott IBUSZ-kirendeltség is nagymértékben hozzájárul az idegenforgalmi igények kielégítéséhez. A COOPTOURIST kirendeltségének évi forgalma 15 millió forint volt. A Volán Tourist kirendeltsége Hajdúszoboszlón rövid múltra tekint vissza, eddigi tevékenysége bizakodásra adhat okot.

A Hajdú-Bihar megyei Vendéglátó Vállalat hajdúszoboszlói kirendeltsége az elmúlt esztendőben 163 millió 312 ezer forintos forgalmat ért el. 1982 kedvezőtlenül indult a vállalat számára, a rendkívül kedvező nyári és

hosszan tartó meleg őszi időjárás következtében — no és a sikeres üzletpolitika révén — mégis eredményes évet zártak.

A sajtó képviselőivel folytatott eszmecsere során szóba kerültek egyebek között a hajdúszoboszlói szállodabizottság programja, a magán-pénzületi építésére irányuló törekvések, a város kereskedelmi üzletlátozatának fejlesztése.

Az idegenforgalmi sajtótájékoztató további részében a meghívott újságírók megismerkedtek a Hajdúszoboszló Idegenforgalmi Gazdasági Társulás létrejöttének körülményeivel, első sikeres üzleti lépéseivel, várható fejlesztési lehetőségeivel.

Az idegenforgalmi sajtótájékoztató 15-én, pénteken a Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő Vállalat bemutatásával folytatódik. A gyógyfürdő idejében között szerepel, hogy a szabadfürdő és a termálfürdő forgalmát különválasztják. Korszerűbb üzemeleti formát alakítanak ki, a szolgáltatás színvonalát továbbfejlesztik.

K. D. P.

Magyarország felszabadulására emlékeztek Romániában

Bukarest (MTI). — Román-magyar barátsági gyűlést tartottak szerdán a városban Arges megye, Magyarország felszabadulásának 38. évfordulójára emlékezve. A városi néptanács nagyteremben megrendezett gyűlésen mintegy háromszázan vettek részt — a helyi párt- és állami szervek, tömegszervezetek és vállalatok képviselői.

Az évforduló jelentőségéről és a magyar-román kapcsolatokról szólt a gyűlésen elhangzott beszédében Barimán-magyar barátsági nagykövet és Elena Ionita, a Curtea de Arges városban, majd a résztvevők megkintettek egy magyar idelelkező. A városi néptanács nagyteremben megrendezett gyűlésen mintegy háromszázan vettek részt — a helyi párt- és állami szervek, tömegszervezetek és vállalatok képviselői.

Barity Miklós nagykövet a nap folyamán találkozott az Arges megyei pártbizottság és a városi PB és népmasszervezetek vezetőivel, majd felkereste az Electroarges gyárat, amely különböző háztartási gépeket szállít Magyarországra.

Tanácskozás Hajdúszoboszlón a közlekedési munkahelyi betegségekről

Csütörtökön Hajdúszoboszlón megkezdődött a közúti közlekedésben dolgozó munkások és üzem-egészségügyi szakemberek — üzemorvosok, üzemi pszichológusok és munkavédelmi szakértők — kétnapos országos tanácskozás. A napirenden a szakmai betegségekről és a munkahelyi rehabilitációval kapcsolatos időszerű kérdések szerepelnek. Ennek során megvitatják annak a 140—150 ezer hazai közlekedési dolgozót érintő vizsgálatnak a kezdeti tapasztalatait, amelyet egy évvel ezelőtt kezdett meg a Volán

elhangzott beszédében Barimán-magyar barátsági nagykövet és Elena Ionita, a Curtea de Arges városban, majd a résztvevők megkintettek egy magyar idelelkező. A városi néptanács nagyteremben megrendezett gyűlésen mintegy háromszázan vettek részt — a helyi párt- és állami szervek, tömegszervezetek és vállalatok képviselői.

Barity Miklós nagykövet a nap folyamán találkozott az Arges megyei pártbizottság és a városi PB és népmasszervezetek vezetőivel, majd felkereste az Electroarges gyárat, amely különböző háztartási gépeket szállít Magyarországra.

budapesti, 1. számú vállalatnál létrehozott munka- és üzem-egészségügyi bázis. Az öt évig tartó munka első esztendőjének egyik különösen nagy figyelmet érdemlő megállapítása, hogy a hivatásos gépkocsivezetők körében nagyon gyakoriak a keringésszervi és az izületi megbetegedések. Kevesebb a feltételezettnél a gyanúsítottak száma. Az eszmecsere hangsúlyozta: a közlekedésben a munkavédelem, az üzemegészségügy és a forgalombiztonság egységes rendszert alkot.

(MTI)

Nagy társközjárva

BIHARDAN

„Igen régen ma ahol a nagyvár tizedjégek szer század végén már egyház volt. Előbb, majd 1479-ben néven szerepel” — nika. Az 1930-as években a kosainak száma meg az ötszázat.

Bihardancsháza Nagyrábé társkö lakosa van. Az ezer lélekszámú köztött ez ritkaságszájnos ez a szám, ugyanis még fordul, hogy elk faluból. Sokan észlülő, az apai há egy bedeszkázott hár falu kis ház. üresen. A falu

BIHARTOR

Ez a község lak a XIII. században 1452-ben a Th birtoka volt. Taz joggal birtak jobb lett. 1552-ben az meg harmincegy tát mutattak ki a de a következő é rok pusztításai semmisültek. Az s visszatért lakosok gi helyen építette met a falut, hane Az 1930-as évekt nak száma csakna 1600-at. Orvosa, r akkor is volt.

Ma körülbelül lakják a hangu falut. Sok az új h hogy nem élnek helység lakói. Ez sorban a jól műk Ezüstkalász Ter kezét érdeme.

Délutáni pihenő a

Kovács László lőfélben levő fé tat. A fotográfia nak sorba: leg nyes inaska (t ses csárdát vez eladók (ma ken lamennyien), pedig a brigádvt ország szocialis cikkáruházának a fotó birtokos lyekent őzött vétel mindenke tartozik a H AFESZ Földi ívelő szocialis nak történeté delem és kultú tát nyomozva rájuk, s a me hozta úgy, ho végül is nem a máról íródott.

Nagyrábé társközségeiben járva

BIHARDANCSHÁZA

Igen régen megült hely, ahol a nagyváradi püspöki tizedjegyzék szerint a XIII. század végén már szervezett egyház volt. Előbb Donchaza, majd 1479-ben Danchaza néven szerepel — írja a krónika. Az 1930-as években lakosainak száma alig haladta meg az ötszázat.

Bihardancsháza 1970-től Nagyrábé társközsége, 370 lakosa van. Az Alföld több ezer lélekszámú községe között ez ritkaságszámba megy. Sajnos ez a szám sem végleges, ugyanis még ma is előfordul, hogy elköltözik a faluból. Sokan elhagyják a szülői, az apai házat. Nem egy bedeszkázott ablaku, fehér falú kis ház árvalkodik úresen. A falu nincs messze

Nagyrábétől, de a távolság csak száraz időben tűnik rövidnek. A dancsházai télen és esős időben Torda felé kerülnek, mert arra jó az út.

A falu fejlődését is visszafogja, hogy a mai napig nem készült el az a bizonyos két kilométert alig meghaladó útszakasz. A faluban egy ital-, egy vegyes- és egy takarmánybolt van. A régi iskolaépületben ma óvoda működik. Az iskolásokat autóbussz viszi mindennap Bihar-tordára. Természetesen arról szó sincs, hogy Dancsháza megszűnne létezni, ha mégoly nehéz is a falu népének helyzete. Sokan vannak, akik ragaszkodnak e helyhez! A falu vége felé mostanában két új ház is épült.

BIHARTORDA

Ez a község lakott volt már a XIII. században is. A falu 1482-ben a Thorday család birtoka volt. Tagjai pallosokkal bírtak jobbágyaik felett. 1552-ben az összeírások meg harmincegy adózó portát mutattak ki a helységben, de a következő évtizedekben a porták pusztításai folytán megsemmisültek. Az elmenekült visszatért lakosok nem a régi helyen építettek fel ismét a falut, hanem távolabb. Az 1930-as években lakosainak száma csaknem elérte az 1600-at. Orvosa, gyógyszerésze akkor is volt.

Ma körülbelül 1400-an lakják a hangulatos bihari falut. Sok az új ház, jelezvén, hogy nem élnek rosszul a helység lakói. Ez nem utolsósorban a jól működő tordai Ezüstkalász Termelőszövetkezet érdeme.

A faluban sok megőrzendő emlék található. Egy gyönyörű park közepén régi kastélyszerű épület áll, kitéve az idő romboló hatásának. Pedig de csodálatos pihenőházat, üdülőt, szociális otthont lehetne csinálni! A tanácsnak — mármint a nagyközségi tanácsnak — azonban lapos a pénztárcája. A rendelkezésre álló 400 ezer forintot rendszeresen a vízhálózat bővítésére fordítják. Természetesen közös elhatározás szerint. Pedig az épületet 2-3 millióból helyre lehetne állítani. Az induláshoz elegendő lenne egymillió is, ebből legalább a tetőt rendezni lehetne hozni. A község ragaszkodik a romos kastélyhoz, de valószínű az lesz a vége, hogy lebontják.

Ez az út télen járhatatlan

Bihardancsháza, Kossuth utca 25. — egy az elhagyott házak közül

A szép park mellett társadalmi összefogással futballpályát és öltözőt készítettek a helyi csapatnak. A faluban három bolt, orvosi rendelő, gyógyszerész, iskola, óvoda van. Igaz, az óvoda már lassan szűk lesz az ötvenkét éveseknek. A gyerekek jól érzik magukat a szép, füves udvaron. Bihar-tordán ugyan még az út menti árok partján levő fű is selymes, mélyzöld, hiszen erre kevés autó jár. Kevés az autó, de annál

Erőt adjon a fejlődéshez

Gondolatok a mezőgazdasági üzemekben folyó politikai munkához I.

A népgazdaság minden ágában, így a mezőgazdaságban is szükség van a többszorosabb adni képes emberekre, kollektívákra. A bonyolultan nehéz gazdasági helyzet fokozott mértékben igényli a tenniakarást, de feltételezi az eredmények elismerését is. Ez utóbbival összefüggésben rémlik fel előttem korábbi olvasmányaim egyikének, ma különösen aktuális gondolatsora, amely szerint az, aki két búzakalászt vagy akár csak két szál fűvet tud növeszteni ott, ahol eddig csak egy nőtt ki a földből, mérhetetlen szolgálatot tesz a hazának, és megkülönböztetett elismerést érdemel.

A mezőgazdasági üzemekben a jövőt szolgáló növekvő követelmények ellenére (vagy éppen ezért) kemény, következetes termelőmunka folyik, amelynek az eredménye javuló mutatókban mérhető. Még a nehézségekkel küszködő szövetkezetekben és állami gazdaságokban is kedvező, alkotó légtér uralkodik. Megőrzése, illetve a megőrzéséhez való hozzájárulás a pártszervezetek, -szervezeteknek ma a legfontosabb feladata. Eppen ezért a gazdálkodás által felvetett újabb és újabb kérdésekre érdemi választ, sőt megoldást kell keresni a pártmunkában is, mégpedig akkor és ott, amikor és ahol azok felvetődnek. De a politikai, illetve a termelőmunka gyakorlatát sem általában kell korszerűsíteni, hanem ott, ahol a helytelen, az elfogadhatatlan, a kevésbé hatékony szervezés szerint folyik a munka.

Ha a mezőgazdasági üzemekben folyó politikai munkáról szólnunk, legalább két sajátos körülményt feltétlenül figyelembe kell vennünk. Az egyik az üzemek sokszínűsége, ami a méret, a dolgozói létszám és összetétel, a gazdálkodási színvonal, az anyagi helyzet, a termelési szerkezet, az eszközellátottság, a közigazgatási és üzemi határok alakulása, a természeti adottságok, a hagyományok stb. különbözőségének eredménye. Ebből következően a pártszervezetekkel szembeni követelmények megfogalmazásakor is akkor járunk helyes úton, ha elvárjuk ugyan az egy irányba haladást, de nem követeljük meg az egyszerű, egy útemre történő lépést is.

A másik sajátos, a politikai munka szempontjából figyelmen kívül nem hagyható elem, hogy a falvak többségében a termelőszövetkezet vagy állami gazdaság jelenti az egyetlen számottevő gazdasági és politikai bázist. A mezőgazdasági üzemek még beláthatatlanul hosszú ideig fontos, pótolhatatlan funkciót töltenek be ezzel a községfejlesztésben, a népességmegtartó és -eltartó képesség fokozásában, a társadalmi feladatok helyi megvalósításának segítésében.

Megelőző tevékenység

A gazdálkodás eredményessége, illetve a politikai munka színvonala között a mezőgazdaságban is szoros kölcsönhatás áll fenn. Meggyőződésem, hogy a politika és a gazdaság egymásrautaltsága a jelen időszakban tovább növekszik. Ahhoz, hogy a gazdasági célkitűzések, elképzelések megvalósításához a ma különösen fontos emberi tényező biztosítva legyen, nélkülözhetetlen a társadalmi, politikai, ideológiai tényezők termelési érdekeket szolgáló felerősödése. Természetesen a mezőgazdasági üzemek pártszervezetei részéről ehhez egyaránt szükség van a politikai tisztánlátásra és a szakmai hozzájárulásra. A gazdasági döntéseket mindkettő birtoklása esetén is a szakmailag felkészült s erre hivatott gazdasági vezetőknek kell meghoznia. Miba lenne, ha a szereposztás félreértelmezése miatt a pártszervezetek átvállalnák a felelősséget.

Bár furcsán hangzik, de megítélesem szerint a pártszervezetek egyik fontos feladata a preventív (megelőző) tevékenység. Vagyis a tervezés időszakában olyan hatásokkal kell részt venniük a tervek koncepciók kimunkálásában, a termelés személyi feltételeinek biztosításában (a párttagok terverrel való azonosulása, egyenlő pártmegbízatások stb.), hogy menet közben minél kevesebb beavatkozásra legyen szükség. Ez mintegy feltételezi a pártmunka öntevékenységeinek fejlődését és az élő pártcsoportmunkát is. Természetesen, ha az időközben változó feltételek igénylik: akkor a folyamat közbeni módosítás, illetve annak kezdeményezése a pártszervezetnek is kötelessége.

Mi foglalkoztatja az embereket?

Talán nem lesz haszon nélküli, ha szólnunk néhány olyan tényezőről, amely a mezőgazdasági üzemek pártszervezetei gazdasági életben végzett tevékenységének hatásfokát döntően befolyásolja. Ezek közül is elsődleges a belső szervezeti rend fenntartásának, erősítésének szükségessége, amelynek alapja és mutatója a párttagok kiállása a politika, illetve a kevésbé népszerű, de szükségszerű központi és helyi döntések mellett is. Lényeges, hogy amennyiben magunknak vallottuk a könnyebb, eredményekben bővelkedőbb időszakot, akkor egyszerűen erkölcsi kötelességünk közösen és külön-külön is vállalni a nehézségeket. Ennek igénylése és az erre való felkészítés a pártszervezetek fontos feladata, a párttagok egymással szembeni kötelessége. Többször és több helyütt megfogalmazódott, hogy jobban az élet igényeihez kell igazítani a politikai munka módszereit. Arról azonban már ritkábban esik szó, hogy a mindennapok során az elsősorban onalóbb cselekvésben, elevebb pártéletben, a politikákra hatást gyakorló jelenségek gyors érzékelésében és jelzésében kell hogy megnyilvánuljon. De gyakran megelégedünk a saját helyzet őszinte és önkritikus vizsgálatában, illetve a nehezen megoldódó kérdésekre való újbóli és újbóli visszatérésben rejülő tartalékokról is.

Ahhoz, hogy a mezőgazdaság az egyre magasabbra helyezett mércének megfelelően, módosítani szükséges a dolgozókkal, az emberekkel való törődés gyakorlatán. Ezen belül döntő, hogy a mezőgazdasági üzemek politikai, gazdasági vezetői a valóságnak megfelelően érzékeljék, mi foglalkoztatja az embereket. Hogy később ne kelljen magyarázkodni, azért együtt kell élni a dolgozókkal, feltárni előttük a folyamatok összetevőit, magyarazni gondjaink okát és közösen keresni a megoldáshoz vezető utakat. E tevékenység hatásfoka nagymértékben függ a már minden termelőszövetkezetben és állami gazdaságban működő KISZ-alapszervezetekkel, illetve a szövetkezetekben is megalakult szakszervezeti bizottságokkal való munkamegosztás színvonalától.

(Folytatjuk)

Dr. Gyenesi István,
az MSZMP KB munkatársa

Délutáni pihenő az óvodában (Nagy Gábor felvétele)

Mi lesz a műsor?

Egy falnyi oklevél

Kovács László egy sárgulófélben levő fényképet mutat. A fotográfián heten állnak sorba: legelől a köpenyes inaska (ma szerződéses csárdát vezet), utána az eladók (ma kereskedők valamennyien), a sor végén pedig a brigádvezető (ma az ország százotvenedik iparcikkáruházának igazgatója), a fotó birtokosa. Az erkölyeként örzött fényképfelvétele mindenképpen hozzátartozik a Hajdúhadházi AFESZ Földi János nevét viselő szocialista brigádjának történetéhez. Kereskedelem és kultúra kapcsolatait nyomozva bukkantam rájuk, s a megismerkedés hozta úg, hogy ez a cikk végül is nem az eredeti témáról íródott.

A kollektíva — a település első és Hajdú-Bihar szövetkezeti mozgalmának a balmazújvárosiaké után másodikiként megalakult szocialista brigádja — 1959-ben jött létre. Mindvégig húzóerői voltak a brigádmunkásoknak, így egy kicsit az ő érdemük is, hogy a hajdúhadházi AFESZ-nél jelenleg huszonegy szocialista brigád van 240 taggal. A héttagú Földi brigád kezdetben a hadházi textil, és méteráruboltban dolgozott. 1972-ben, amikor a községben megépült a Hajdúsági

Áruház, az összeszokott, tapasztalt kollektíva került a pulatok mögé. Azóta sok szakképzetlen brigádtagot beiskoláztak, kiképeztek — ma huszonketten vannak. Egy falnyi oklevél tükrözi a brigád mozgalmalms életét, sikereit. Tizenkilenc okmányt, emléklapot számlolok össze Kovács László irodájának falán. 1964-től a brigád megszerezte az országos fokozatot a zöldkosztrústól az aranyig. Hatszor lett a szövetkezet kiváló brigádja, 1975-ben a szakma kiváló, kétszer kaptak országos elismerést a béke-mozgalomban végzett eredményes munkájukért. Jövőre a hat alapító taggal együtt negyedszázados jubileumukat ünneplik. Sokan többszörösen kiváló dolgozóként, vezetőjük pedig a Földi János Szocialista Brigádnak. 1971-ben ismerték meg őket a szakma, amikor országos munkaverseny-felhívást tettek közzé a X. pártkongresszus határozatainak végrehajtását segítő. Kezdeményezésüknek visszhangja volt a szövetkezeti mozgalomban, fel-

hívásukhoz számos kollektíva csatlakozott. Most, a megye egyik legrégebbi szocialista brigádjaként, negyedszázados jubileumuk küszöbén sem mások a terveik, mint eddig: jó eredményekkel, szorgalmas munkával szolgálni a szövetkezt s a végők érdekét. Kovács László fogalmazza meg mindezt, aki tizenöt esztendeje már a Hajdúhadházi AFESZ önálló pártalapszervezetének titkára is. Azt azonban, hogy debreceni lakos léteire kijár társadalmimunka-akciókat szervezni, és legaktívabb résztvevője a község társadalmi-politikai rendezvényeinek, már nem tőle tudom. Az AFESZ vezetői azt is elárulják, hogy huszonöt éve népi ellenőr, s a szocialista brigád több ízben országos tanácskozásokon képviselték. Talán ezzel is kiérdemelték, hogy 1983 májusában a negyedszázados szocialista brigádmunkálat országos tanácskozásán a hajdú-bihari szövetkezeti mozgalom küldöttségét vesz részt. Ahol minden bizonnal egy kis áruház összeforrott kollektívájának munkájáról is beszámol majd az országos nyilvánosság előtt.

(jn)

„Az embert emberként számba venni...”

EGY IFJÚSÁGI DÍJAS KÖNYVTÁROS

Papp Lajosné, a Volán 6. számú Vállalat klubkönyvtárának vezetője a forradalmi ifjúsági napok alkalmából megkapta az Állami Ifjúsági Bizottság ifjúsági díját, az indoklás szerint: az olvasóvá nevelésért.

Debrecentenben a Salétrom utca 1. szám alatt, bejárati végével az utca felé áll az a felvonulási épület, melyben a vállalati könyvtár helyet kapott. Három overallos fiatalember köszön el odaérkeztemkor Papp Lajosné, eddig a meleg, napos délutánban az épületet övező kis kert rendbetételén fáradoztak, szíveségből.

Energikus, jó szervező-képességű asszony a könyvtárvezető, ez sugárzik egész magatartásából, környezetéből. Bár elsősorban önmagáról szeretném kérdezni, először bírodalmán vezet végig: 25 ezer kötet, és három ezer ezen kívül a szakkönyv. Az egyik helyiségben a Szoboszlói úti iskolából átjött két gyerek válogat éppen az ifjúsági irodalomban; a másik raktár, a legalsó fémplac alatt virághagymák „Itt telelték” — mondja Pappné. S a szövegek? „Ezt most vettük, népművészeti szakkörünk nyert a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezetének országos kiállításán első díjat, s abból...”

A folyosóról nyíló nagyobb, hetven ülőhelyes klubteremben Csáth Attila legjobb karikatúráiból látható kiállítás.

Nyolcszáz olvasóért...

Tulajdonképpen ez nem is klubkönyvtár, hanem „csak” könyvtár, papírforma szerint. De hát akkor kezdjük az elején. 1969-ben kerültem ehhez a vállalathoz. Előtte a megyei könyvtárban, majd a Benedek Elek városi Könyvtárban dolgoztam. A könyvtári munka, szerénytelenség nélkül mondhatom, a kisujjamban volt, játszi könnyedséggel csinálhattam volna csak azt, semmi egyebet. Van olvasó anyni, amennyi van, és semmi több — így is hozzáállhattam volna. Csak-hogy engem — lehet, ilyen a természetem, az egyéniségem — ez nem elégített ki. Azt láttam inkább, hogy itt van lehetőség is a többletvevényiségre, sőt elsősorban igény van rá. Vállalati dolgozók csak ezen a telepen ezeröttszáz körül, munkás emberek s aztán a közelben az iskola, a mienknél jóval kisebb könyvtárral... Aki kicsit is meg van áldva ezzel a belső elégedetlenséggel, többet akarással, annak nyilván nem kell magyarázni, hogy miért próbálkozik az ember új s újabb dolgokkal. Eldöntöttem, hogy márpedig itt az én feladatom nemcsak az olvasók kiszolgálása, hanem a tevékenységet bővítenem kell: olvasókat is nevelni. Így adódott aztán, hogy klubkönyvtári tevékenységet végzünk.

— Ami azt jelenti, gondolom, hogy sokan járnak ide különböző rendezvényekre is.

— Természetesen. Bár kicsi a helyiség, de hát ez előtt ott, abban a másik, jóval kisebb épületben voltunk, harminckét négyzetméteren — ahhoz képest ez, nyolcvan négyzetméter könyvtár, plusz a klubterem, már kitűnőnek mondható. Rendezünk író-olvasó találkozót, kiállításokat, vannak kiscsoportjaink — a szakmunkás-tanulók könyvbarát klubja 1970-től működik, ma már „tájak, korok, múzeumok” köré alakult, éppen nemrég voltak egy kétnapos szemléni kiránduláson. Az asszonyoknak a népi himző szak-köre szép sikereket ért el, Dunaújvárosról is hoztak díjat, a szövészeket mutat-tam...

— Természetesen. Bár kicsi a helyiség, de hát ez előtt ott, abban a másik, jóval kisebb épületben voltunk, harminckét négyzetméteren — ahhoz képest ez, nyolcvan négyzetméter könyvtár, plusz a klubterem, már kitűnőnek mondható. Rendezünk író-olvasó találkozót, kiállításokat, vannak kiscsoportjaink — a szakmunkás-tanulók könyvbarát klubja 1970-től működik, ma már „tájak, korok, múzeumok” köré alakult, éppen nemrég voltak egy kétnapos szemléni kiránduláson. Az asszonyoknak a népi himző szak-köre szép sikereket ért el, Dunaújvárosról is hoztak díjat, a szövészeket mutat-tam...

Emberi kapcsolatok

— Hány rendezvényük volt tavaly?
— Kilencvenöt. Ebből,

nézzük csak, tizennyolc kiállítás, hét író-olvasó találkozó, a többi az említett klubok foglalkozása. Az általános iskolának szerveztünk rendhagyó órákat, amiket például Vargha Balázs, vagy Czine Mihály irodalomtörténész tartott. De hát megfordult itt, ebben a klubban sok olyan ember, akivel dolgozónk találkoztak, szerettek volna, sok izgalmas témáról beszélgetünk... Legutóbb Moldova György, aztán Szilágyi János rádióriporter, aki két és fél órát töltött itt; jó volt a hangulat Erre, a kapcsolatainkra büszke is vagyok, akit hívok, hogy látogasson el hozzánk, az mind eljön.

S a belső kapcsolatok?
— Nézzé, ennyi mindent csinálni lehetetlenség lenne, ha a vállalat vezetői nem támogatnának. Partnerként kezelnek... Tudja milyen nagy szó az? Néha nekem természetes lenne, mert megszoktam, de egy-egy országos rendezvényen hallgatva kollégáim panaszát, mikkel küszködnek, s adott esetben a vezetők segítségével mennyire hiányzik, szóval akkor érzem igazán, hogy nekünk itt mekkora előny ez a kapcsolat. A szakszervezettel, melyhez tartozunk, szintén jó a kapcsolatunk. Jó más könyvtárakkal is, ha kell egy könyv, ami nekünk nincs meg — s főképp a régebben kiadott műszaki könyvek ilyenek, amiket akkor nem vásároltak meg, ma pedig már lehetetlen őket megkapni, — könyvtári kölcsönrel öt nap alatt itt van. Nem az olvasót kell küldözönm. Van szerződésünk brigádokkal is, vagy harminccal, s amit ők kikölcsönöznek, azt külön is vezetem, tudom, melyik brigád mit vitt ki, az elmúlt évekre visszamenőleg. Van szocialista szerződésünk az összes fontos kulturális intézménnyel, a Csokonai Színházzal, a tanácsokkal, a Naplóval is. Ebben a nem tagadom, nem kis erőfeszítéssel kiépített kapcsolatrendszerben dolgozunk. Nem a nagyságrend számít... Kettő vagyunk munkatársnőmmel, megosztjuk a munkát, másképpen nem lehetne, s néha tagadhatatlanul sok. De az az elvem: egy embert emberként kell számba venni elsősorban, iskolai végzettségtől, s főképpen beosztástól függetlenül. S akik ide bejönnek, művelődni akarnak — ehhez pedig mindent meg kell adnunk nekik, amit csak tudunk... Sok mindent

elmsztfikáltunk az utóbbi években ezen a téren, nagy szavakkal élünk, hogy „munkásművelődés” — de hát miért kell például ezt külön kezelni? Ez (a művelődés) természetes kéne hogy legyen, minden embernél, másképp hogyan igazodik el legszűkebb világában, ott-hon, munkahelyén, kiskertjében? S ebben biztos, hogy fontos a személyi ráhatás, az, hogy megkérdem az ide betérők gondját, azután tájékozódok ezekről a kérdésekről a központban is, és tudok mit mondani, ha újra visszatérek.

Szilágyi Gábor

Biztatás másoknak

— Ez az olvasók, a vállalati vezetők s most már magasabb fórumok által is elismert fölbőlmunka nem nagy vállalat?

— A jelenlegi normák szerint negy és fél ember munkáját végezzük ketten, de jöhet akármilyen szakellenőrzés, itt mindig, minden szempontból rend van. Úgy kell lennie. A mai közfelfogás szerint sajnálhatnám, hogy könyvtárosként nem végezek tudományos munkát, de tudja mit? Nem sajnálom. Ráérek arra, ha nyugdíjba megyek. Ezek az élő emberi kapcsolatok nekem sokkal többet jelentenek, az, hogy érzem, szükség van rám, nemcsak a munkára, hanem rám, mint emberre, s nekem is szükségem van azokra, akikkel olvasóként, partnerként kapcsolatban vagyok. Nem a címérem miatt dolgoztam, de tény: kiváló könyvtár lettünk 1977-ben, megkaptam a Szocialista Kultúráért kitüntetést 1978-ban és a Kiváló Dolgozó kitüntetést 1980-ban, (s most a munkatársnőm), a KISZ KB „Olvasó Ifjúságért” különdíját kaptuk 1981-ben, együtt a vállalati KISZ-esekkel, s most ez a legutóbbi. Azért sorolom, mert ez talán biztatás lehet másoknak, hogy érdeme, csinálni. A közművelődésre, az olvasóvá nevelésre ma talán nagyobb az igény, mint valaha, hiszen műveltebb emberek nélkül nehezen fogunk előrejutni... Van egy tervem, most ezen gondolkodom, hogyan lehetne valamilyen közéleti beszédre nevelő foglalkozást indítani, szakmunkásoknak, fiataloknak... Látja, feladat mindig van...

Meleg, napsütötte délelőtt találtunk Márton Mihályt — a tanyai földön persze. Hiába, harmincöt évet nem lehet csak úgy nyomtalanul kitörölni az ember életéből. Kőrülte felesége és mostoha fia segédkezett. Lebontották nemrégiben az épületet, a szabadon maradt területen viszont illik valamit termelni. Márton Mihály úgy gondolta, burgonyát természetesen, azzal tán kevesebb a baj. Mert az erővel takarékoskodni kell, így a hetvenesen túl. Nem maradhat üresen a jókora háztáji föld sem, oda kukorica kerül majd, hiszen szükség lesz rá, mivel négy malacot nevelnek, az apró jószágáról nem is beszélve.

Szilágyi Gábor

„Iparkodik a tanács: szép kis ABC-t építettek nemrégiben”

(Fotó: Kalmár István)

Tanya és falu, ló és háztáji

Ahonnem lehet nyugdíjba menni

Négy évvel ezelőtt nagy lépésre szánta el magát Márton Mihály: harmincöt évi tanyasi élet után beköltözött Nyírmartonfalvára. Nem is így ó vágyott el, inkább a felesége, aki félt egyedül a tanyán. Megbeszéltek szép nyugodtan, hogy fordítanak életükön. Hónapokig nézelődtek a faluban, járták az utcákat, végül is rátaláltak egy számukra megfelelő portárra. Úgy intézték, szervezték a dolgot, hogy a ház a lehető legközelebb essen volt tanyájukhoz, no meg az attól nem messze elterülő háztáji földjükhöz.

Meleg, napsütötte délelőtt találtunk Márton Mihályt — a tanyai földön persze. Hiába, harmincöt évet nem lehet csak úgy nyomtalanul kitörölni az ember életéből. Kőrülte felesége és mostoha fia segédkezett. Lebontották nemrégiben az épületet, a szabadon maradt területen viszont illik valamit termelni. Márton Mihály úgy gondolta, burgonyát természetesen, azzal tán kevesebb a baj. Mert az erővel takarékoskodni kell, így a hetvenesen túl. Nem maradhat üresen a jókora háztáji föld sem, oda kukorica kerül majd, hiszen szükség lesz rá, mivel négy malacot nevelnek, az apró jószágáról nem is beszélve.

„Kocsis voltam a tsz-ben”

meg amire a legbüszkébbek: a két jól tejlő tehén.

— 1945-ben errefelé is ki-
osztották a földet, nekem itt
jutott, nem is elégedetlen-
kedtem — mutat körbe a ter-
metes fákkal szegélyezett
földterületen. — Hamarosan
építettem egy házat, itt lak-
tam két évtizeden át az első
feleségemmel. Majd új asz-
zony került a házhoz, aki
már nem nagyon szerette ezt
a világot. Beköltöztünk a fa-
luba, de így a jó idő beko-
szontével csak-csak kivá-
gyunk a tanyára.

Még tart a munka közötti pihenő, tovább folytatja

visszaemlékezését Márton Mihály. A termelőszövetkezetbe kerülése után fogatos lett.

— A hatvanas években, de még a hetvenes évek elején is jó szolgálatot tettek a lovak a mezőgazdaságban. Kicsit sajnáltam is, hogy nyugdíjba kellett menni, de a háztáji föld meg az otthoni munka kárpótlást ad. Vége a tanyasi életnek, most már igazán nyírmartonfalviaknak érzik magukat. De a földtől végleg nem lehet nyugdíjba menni.

Jó négy évvel ezelőtt a Márton Mihály által vasarolt falusi ház hetvenezet forintot ért, 300 négyszögletes telek is tartozik hozzá. Hogyan vélekedik a nyírmartonfalvi Márton Mihály a számára újszerű falusi életéről?

— Sokat fejlődött ez a falu, én aztán bizonyíthatom. Úgy tapasztaljuk, iparkodik a tanács is. Szép kis ABC-árutárazat építettek, az iskola is takaros, ahogy hallom, az esztendő elején az ipart is meghonosították a faluban, ruházumban dolgoznak az itteni asszonyok. Szóval nincs itt nagy baj, csak egészség legyen!

Kiss Dezső Péter

VASZARY GÁBOR: BUBUS

A VIDÁM SZÍNPAD DEBRECENI VENDÉGTÁJÉKA

„Nem hiszem, hogy a Vaszary-regények gyengébbek lennének, mint például az utóéletében oly népszerű Rejtő Jenő művei” — írta nemrég az Esti Hírlap kritikusának kapcsán, hogy hosszú évek óta ismét megszólal itthon Vaszary Gábor. Az egykor rendkívül népszerű, mulattató regényíró és színpadi szerző (Ketten Párizs ellen; Vigyázz, ha jön a nő; A nő a pokolban is ur stb.), Bubus című bohózatához Fényes Szabolcs írt zenét. (Különben az író ma is él Lugano Paradisóban Svájcban, 86 éves.)

Ebben az úde, francia pikantériájú darabjában az anyós-vő konfliktust dolgozta fel mulattatóan. A kirobbanó sikerről többek között Bodrogi Gyula, Géczy Dorottya, Rátónyi Hajnalka, Schubert Éva, Zana József, Csala Zsuzsa, Horváth Gyula gondoskodik, ezúttal a debreceni sportszínházban április 23-án, szombaton délután fél négy és hét órai kezdettel. Jegyek az Országos Filharmóniánál és a Csokonai Színház szervezési osztályán elővételben válthatók.

Rátónyi Hajnalka és Bodrogi Gyula jelenete

A TÁRGYALÓTEREMBŐL

Betörőket ítéltek el

Hiába ítélték el eddigi élete során különböző bűncselekményekért hat alkalommal Balogh Béla, Bagamér, Kinizsi-telepi lakos, a közelmúltban hétédjére is börtönbe került. A múlt év októberében szabadult notórius bűnöző 1983. január 27-én, az ajtórács kifizetésével behatolt a helyi, Bocskai utcai Hársfa vendéglőbe, s onnan cigarettát, edességet, italt és 750 forintnyi készpénzt vitt el. Ezt a cselekményét megelőzőleg bemászott a község egyik család házának udvarára, és két-két tyúkot, illetőleg kacskát vitt el magával.

A bíróság, mint többszörösen visszaesőt, lopás bűntettében és vétségében mondta ki bűnösnek, és ezért — halmazati büntetésül — börtönben letöltendő 1 év 2 hónapi szabadságvesztésre ítélte, valamint két évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. Az ítélet jogerős.

Előzetes megbeszélés alapján a múlt év decemberében azzal ült 23 óra-

kor vonatra Bucsku István többszörös visszaeső bűncselekményekért hat alkalommal Balogh Béla, Bagamér, Kinizsi-telepi lakos, a közelmúltban hétédjére is börtönbe került. A múlt év októberében szabadult notórius bűnöző 1983. január 27-én, az ajtórács kifizetésével behatolt a helyi, Bocskai utcai Hársfa vendéglőbe, s onnan cigarettát, edességet, italt és 750 forintnyi készpénzt vitt el. Ezt a cselekményét megelőzőleg bemászott a község egyik család házának udvarára, és két-két tyúkot, illetőleg kacskát vitt el magával.

A bíróság társtettesként elkövetett lopás bűntettében mondta ki bűnösnek Bucskut és Terdiket, s ezért előbbi egyévi, utóbbi nyolc hónapi, börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte, a közügyektől két, illetve egy évre eltiltotta. A harmadrendű, fiatalkori vádlottat társtettesként elkövetett lopás bűntettéért próbára bocsátotta. Az ítélet jogerős.

F. F.

Hét

HÉTFŐ

- KOSSUTH RÁDIÓ**
- 8.25 Mlt. üzen a Rádió?
  - 9.00 A hét zeneműve
  - 9.30 Jékely Zoltán verse
  - 9.44 Ki kopog?
  - 10.05 Nyitnikék
  - 10.35 A cigánybaró
  - 11.04 A Magyar Rádió és az előző énekek
  - 11.19 A kabisztrakk
  - 11.56 A kapolna titka
  - 12.45 Valászlóunk halga
  - 13.00 Zenés erdekessegek, múlt het műsorából
  - 14.29 A táblaláb
  - 15.05 Arturo Toscanini ve
  - 16.00 Sándor Judit dalfel
  - 16.30 Világablak
  - 17.10 Népdalgyűjtő uton
  - 17.30 Zoltán nyomában
  - 17.51 Könyvpremier
  - 19.15 60 éve született K
  - 20.08 Zenekari operaszé
  - 20.45 Egy rádiós naplójab
  - 22.30 Ml. a Maxim' Ez a s
  - 23.30 Ifjú szerelmek el
  - 0.10 Dobsa Sándor táncd

- PETŐFI RÁDIÓ**
- 8.05 Népdalok
  - 8.35 Fgyelmébe ajánlom
  - 8.50 Fúvós polkák
  - 9.00 Slágermúzeum
  - 10.00 Zenedélélt
  - 12.00 Félóra népzene
  - 12.40 Táncczenei kottél
  - 13.25 Világújság
  - 14.00 Kétfőtől otg
  - 17.00 Eco-mix
  - 17.30 Ottdk sebesség
  - 18.35 Rockhangversenyek
  - 20.00 Multunk kútjal
  - 20.35 Társalgó
  - 22.00 Nótáest
  - 23.20 A ml. dzsessz

- MŰSOR**
- 9.00 Mesedélélt
  - 9.25 Századunk kórusm
  - 9.54 Szonda
  - 10.24 A Lipselei Új Bach
  - 10.30 Slágermúzeum
  - 10.40 Zenedélélt
  - 12.00 Félóra népzene
  - 12.40 Táncczenei kottél
  - 13.25 Világújság
  - 14.00 Kétfőtől otg
  - 17.00 Eco-mix
  - 17.30 Ottdk sebesség
  - 18.35 Rockhangversenyek
  - 20.00 Multunk kútjal
  - 20.35 Társalgó
  - 22.00 Nótáest
  - 23.20 A ml. dzsessz

- KEDD**
- KOSSUTH RÁDIÓ**
- 8.27 Multunk kútjal
  - 8.57 Perenyi Miklós gond
  - 9.00 Szűcs László zse
  - 9.44 Találkozás a Hang
  - 10.05 MR 10-14
  - 10.35 Népdalok
  - 11.00 Zenekari muzsika
  - 11.40 A kapolna titka
  - 12.45 Törvénykönyv
  - 13.00 A Rádió Dalszínház
  - 14.41 Arcképek az orosz
  - 15.05 Haydn: G. dur trió
  - 15.25 Nytinikék
  - 16.00 Népi zene
  - 16.29 Zengjen a muzsika
  - 17.05 A magyar nyelv het
  - 19.25 Maturice André trom
  - 20.00 Akiket a nevük köt
  - 20.30 TUNGSRAM
  - 21.05 Beszélgetés Lukács
  - 21.35 Amelita Galli-Curci
  - 22.30 A Csehszlovák Rádi
  - 23.53 Késő este
  - 0.10 Virágénekek

- PETŐFI RÁDIÓ**
- 8.05 Fúvósátiratok
  - 8.35 Társalgó
  - 10.00 Zenedélélt
  - 12.25 Gyermekek könyve
  - 13.25 Látószög
  - 13.30 Muzsikáló természet
  - 13.35 Versek — muzsikab
  - 14.00 Zenés délután
  - 15.20 Könyvről — könyvé
  - 15.30 Találkozás a stúdió
  - 15.35 Csúcsforgalom
  - 18.00 Tini-tonik
  - 18.47 Nóták
  - 19.25 Tartás, tartalom né
  - 19.35 Csak fiataloknak!
  - 20.35 Het bagoly
  - 21.00 Újdonságainkból
  - 21.25 Az elmúlt hetek leg
  - 23.20 A tegnapi slágerreb

- MŰSOR**
- 9.00 Iskolarádió
  - 9.30 Szimfonikus zene
  - 10.28 Az ABBA együttes
  - 11.05 Magyar művészek o
  - 11.46 Tusa Erzsébet (zon
  - 13.07 Zenekari muzsika
  - 14.00 Könyvszínpad
  - 14.30 Dunántúli népdalok
  - 15.00 Szeretted az operát?
  - 15.30 Csajkovszkij: Az or
  - 18.34 Szanzenfelvételek
  - 19.05 Sziv a műtőasztalon
  - 19.35 Dupla vagy semmi
  - 20.35 Zenekari muzsika
  - 21.42 Latin-Amerika irod

A magyar nyelv hetének mai programja

Derecske, művelődési központ, 8 óra 45 perc: A fiatalok nyelve (Juhani Nagy János újságíró). Debrecen, Nagy-Sándor-telepi könyvtár, 9 óra: Finnugor nyelvrokonságunk (dr. A. Molnár Ferenc egyetemi adjunktus). Újkerti könyvtár, 11 óra: Anyanyelvi játékok (dr. Gesztelyi Istvánné főiskolai adjunktus). Derecske, művelődési központ, 11 óra: Kereszt-

neveink (Juhani Nagy János). Balmazújváros, művelődési központ, 14 óra: Anyanyelvi játékok (dr. Kovács Éva tudományos ösztöndíjas). Hajdú-Bihar megyei Vendéglátó Vállalat, 15 óra: Anyanyelvi játékok (Juhani Nagy János újságíró). Vízum és Gyógyfürdő Vállalat, 15 óra 30 perc: Anyanyelvi játékok (Bodáné dr. Porkoláb Judit vezető tanár).

Lezárják a vámoszabadi határátkelőt

A KPM közleménye szerint az új vámoszabadi közúti határátkelőhely építése miatt lezárják április 15.—május 31. között a 14-es számú, győr—vámoszabadi főútnak a Duna-híd előtti mintegy két kilométeres szakaszát. A határátkelőhely a gyalogosforgalom és a magyar—ceshszlovák munkaerő-kooperáció keretében közlekedő buszok számára ez idő alatt is nyitva áll. A buszok a forgalmat átszállással bonyolítják le a lezárt két kilométert azonban gyalog kell megtenni. A személygépkocsik vezetői úticéljuknak megfelelően a rajkai vagy a komáromi határátkelőhelyt használják a lezárás időtartama alatt.

HULLADÉKBŐRZE. Lomtalanítási hetet szerveztek április 10.—17-e között a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaságban. Elhatározták, hogy negyedévenként hulladék-bőrzén értékesítik a gazdaság által újra nem hasznosítható hulladékokat.

FELKÉSZÍTŐ A KORUNK VALÓSÁGÁRA. Történelmi témakörből tartanak felkészítő előadást szocialista brigádoknak a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat munkásszállójának mozi-termében április 15-én délután fél 5 órakor.

A KÖLCSEY FERENC MŰVELŐDÉSI KÖZPONT PROGRAMJÁBÓL

A Művelődési Központ nyitva 10—22 óráig. Szerdán a nyilvános programok szünetelnek.
Cím: Kölcsey Művelődési Központ, Debrecen, Hunyadi u. 1—3. 4026. Közösségi szobák, információ: 27-390. Jegypanzár nyitva: hétköznap 13—19 óráig, szombaton és vasárnap 9.30—12 és 14.30—19 óráig.

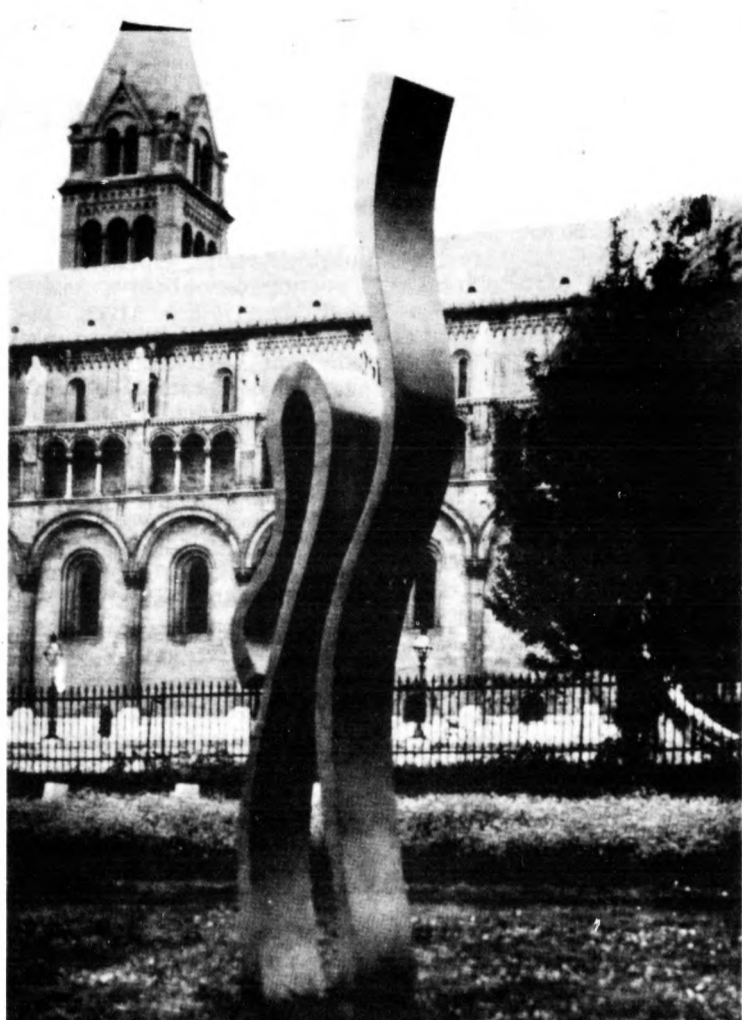
Kiállítások:
Kossuth L. I. Kigyós Sándor szobrászművész kiállítása április 15—30-ig. Megnyitó: 15-én 16 órakor.
Kisgaléria:
Lovas Ilona textilművész és Aradi Rudolf kisbáborkészítő kiállítása április 30-ig.
Művelődési Központ, előter:
A II. észak-alföldi fotópályázat kiállítása április 18-tól május 5-ig.
Bartók terem:
Megyei népművészeti kiállítás április 15-én. Nyitva: 10—19 óráig.

Rendezvények:
Április 15., péntek:
Bessenyei terem: 16.30 óra: Kisfilmkedvelők órája. Bemutatóra kerülő filmek: Kétlétűk, Leonardo da Vinci, Filmkocsmák, Singapore, Különös szigetek.
Április 16., szombat:
Gyermekszínház: 10 óra: (Állatfigurák készítése.)
Táncterem: 18—22 óráig:
Mozi, diszkó, Műsorvezető: Reményi Péter. Belépődíj: 20 forint.
Horváth Árpád Művelődési Ház, Sűveg u. 3. sz. 18 óra:
Diszkó. Vezető: Agárdi Sándor. Belépődíj: 10 forint.

Április 17., vasárnap:
Bábszínház: 10 óra:
Dömdömdöm. Móra Ferenc-mesék, Flúk, lányok, kutyák.
Közreműködők a TAG és a KPVDSZ irodalmi színpada és az Alföldi gyermekszínpad. Belépődíj: 10 forint.
Konferenciaterem: 10 óra:
Babits Mihály versmondóverseny.
Színházterem: 17.30 és 20 óra:
Zorán előadóművészt. Belépődíj: 40, 50 és 60 forint.
Táncterem: 18—22 óráig:
Mozi, diszkó, Műsorvezető: Reményi Péter. Belépődíj: 20 forint.

Április 18., hétfő:
Színházterem: 15 óra:
Gyermekszínház: Macskamuzsika. A Debreceni Színház Színházstúdió műsora. Belépődíj: 10 forint.
Színházterem: 19 óra:
A BM Duna Művészegyüttes műsora. Belépődíj: 32, 36, 40 forint.

Jegyelővétel:
Sportcsarnok: 20 óra:
Április 25., hétfő:
LGT-koncert. Belépődíj: 80 forint.

SZOBROK TÁRLATA

Április 15-én, pénteken 16 órakor nyílik meg Debrecenben Kigyós Sándor szobrászművész kiállítása. A Debrecenből elszármazott szobrászművész jelenleg Pécsváradon él. Munkáinak tárlata május 10-ig naponta 10—19 óra között (kedd, szerda kivételével) a Kossuth utca 1. szám alatti kiállítóteremben tekinthető meg. Képünkön Kigyós Sándor egyik alkotása látható.

Kemény Zsigmond írói arealata

Barta János székfoglalója az Akadémián

Barta János, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem nyugalmazott irodalomprofesszora az elmúlt héten tartotta akadémiai székfoglalóját Budapesten. Barta professzor kutatási területe elsősorban a tizenkilencedik század magyar irodalmi élete, mozgása, irányzatai. E korszakban belül is megkülönböztetett figyelemmel fordult mindig is Arany János és Kemény Zsigmond munkásságára, művészetére felé. Székfoglaló dolgozatát is ez utóbbi alkotó regényművészetének elemzésére szentelte. A tanulmány elsősorban a Zord idő című regény történeti, esztétikai sajátosságait, értékeit vette számba; a felolvasásra kiválasztott fejezetek a mű hőseivel, jellemeivel, a regény esztétikai hatásával foglalkoztak.

Az előadás elhangzása után Szabolcsi Miklós akadémikus méltatta Barta Jánosnak az Akadémia rendes tagjának irodalomtörténeti, pedagógiai munkásságát, szövegről a határozott és rangos esztétikai koncepcióról, amelynek segítségével Barta professzor irodalomtörténeti-irodalomelméleti iskolát teremtett, majd átnyújtotta Barta Jánosnak az akadémiai rendes tagságról szóló oklevelét.

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: BALOGH JÚLIA — TELEFON: 12-144

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS
PÉNTEK ESTIG: Folytatódnak a felhőátvonulások. Főként az esti, illetve az éjszakai órákban várható szörvényszerű zápor, hózápor. A gyakran erős, helyenként viharos északi szél fokozatosan méréklődik.

A várható legmagasabb nappali hőmérséklet 6 és 11 fok között alakul. A távolabbi kilátások szerint lassan melegszik az idő. Az éjszakai lehülés a hét végén még erős lesz. Számottevő csapadék nem várható.

1983. ÁPRILIS 15.
PÉNTEK
ANASZTÁZIA NAPJA

A Nap két 5.57 —
nyugszik 19.33 órakor
(Debreceni adatok: 5.46
és 19.22 óra)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száznegyven évvel ezelőtt, 1843. április 15-én született New Yorkban, és 73 éves korában, 1916-ban hunyt el Londonban Henry James amerikai regény- és drámaíró, kritikus.

Jómódú, művelt nagypolgári család sarjaként végezte tanulmányait. Élete nagy részét vendéglátással töltötte: allig volt esztendő, hogy ne változtatva volna meg lakóhelyét. Londonban, Párizsban, Genében, Bonnban, majd a Harvard Egyetem jogi fakultásán tanult, de nem szerzett diplomát. 1864-ben jelent meg első novellája, tíz évvel később pedig első elbeszéléskötete. Szünetelt a zarándok címmel. 1875-ben Párizsban megismerkedett Turgenyevvel, aki összeismertette Flaubert-tel, Zola-val, Daudet-tel és Maupassant-tal. Korai szépprózájában a tudatlanság és a tapasztalat erkölcsi dilemmáival foglalkozott; drámaírói írással is megpróbálkozott, de csak kettő került közönlük bemutatásra. Az amerikai színter című utókönyvében a korai imperializmus kegyetlen bírálatát írta meg.

Az 1907 és 1909 közt megjelent válogatott művei 21 kötetet értek el előszavában regényírói gyakorlatából elméleti következtetéseket vont le, s ezek azóta is a modern regényelmélet alapjait szolgáltatják.

MESEJÁTÉK KICSIK-NEK. Április 15-én délelőtt fél 9-kor és 11 órakor a hajdúszoboszlói művelődési központban, délután 15 órakor a balmazújvárosi művelődési központ színháztermében mutatja be az Állami Bábszínház Kópemesek című műsorát.

AKI TALÁL, NYER. Könyvtári vetélkedőt tartanak április 15-én 16 óratól a MÁV Járműjavító Egyetértés Művelődési Központjában. Aki talál, nyer címmel.

ÜTFELEN. Ambrus András romániai magyar író és színváltó onálló műsorát Ütfelen címmel április 15-én délután 14 órakor tartják meg Hajdúdorogon a papírgyár ebédlőjében. A műsorban Kovács Mari színváltó közreműködik.

KIJELÖLIK A TÁBOROZÁS HELYÉT. A május 1-i nagyerdői táborozási helyek kijelölését a helyszínen április 19-én, kedden reggel 8 órakor tartják meg. Találkozás a stadion északi bejáratánál lesz.

IRODALMI VETÉLKEDŐ. Irodalmi ismeretekből rendeznek vetélkedőt fiataloknak április 15-én 9 órakor a hajdúszoboszlói művelődési ház nagytermében.

JUBILEUMI MŰSOR. A MEDOSZ debreceni Hortobágy népi táncgyűjtése április 17-én 19 órai kezdettel megismétli 30 éves jubileumi műsorát, a Csokonai Színházban. Közreműködik a Csobolyó és a Karikás népzenei együttes. Művészeti vezető: Nagy László.

DEBRECENI NYERTEK. Néhány napja fejeződött be Szolnokon az ország fodrász-tanulóinak a szakma kiváló tanulója címért rendezett versenye. A tanulmányi versenyt összesítésben Varga Tünde debreceni tanuló nyerte, aki szakmunkás-bizonyítványt is kapott.

KISFILMEK KEDVELŐINEK. A Kétlétűk, Leonardo da Vinci, Filmkocsmák, Singapore és a Különös szigetek című kisfilmeket vetítik április 15-én délután fél 5 óratól a Kölcsey Művelődési Központ Bessenyei termében.

ARANYTULIPÁN. A földes általános művelődési központban az Aranytulipán című mesejátékot mutatják be április 15-én 14 órakor.

Halálos baleset Szoboszlón

Hajdúszoboszló belterületén Farkas Gyula 43 éves nyugdíjas, debreceni lakos személygépkocsijával elütötte Kálló Béláné 46 éves anyagkönyvelő, helyi lakost. Kállóné az orvoshoz szállítás közben meghalt. A vizsgálat eddigi adatai szerint a gyalogos figyelmen kívül lépett le az úttestre, az autó vezetője pedig nem vette figyelembe az útviszonyokat. A rendőrség vezetői engedélyét bevonta.

KÖZLEMÉNYEK

Aramszünet lesz április 15-án, 19-én naponta 8—16 óráig a Határ úton a Kishegyesi úttól az iskoláig, a Tavasz, Csatógány utcákon végig, valamint a Kishegyesi úti MHSZ-lőtéren; április 20-án, 8—16 óráig Bánk celeplénes területén a Zöldfa utcán végig, a Baross u. páratlan oldalán végig; április 21-én, 8—16 óráig a Szabó Pál, Beregszőlő Pál, Tamási Aron, Szűcs István utcákon végig; április 19-től 22-ig naponta 8—16 óráig a Homok utca mindkét oldalán az Árpád tériől a Damjanich utcáig; április 19-én, 8—16 óráig a Kút utcán a Damjanich utcától az Árpád tériig, az Árpád térien a Kút utcától a Homok utcáig, a Homok utcán az Árpád tériől a Szabadság utcáig, a Szabadság útján a 2-től a 10. számig; április 20-án 8—16 óráig a Lefkóvilos utcán a 4. számától a 20. számig, valamint a 15-től a 23. számig, a Homok utcán a Lefkóvilos utcától a Damjanich utcáig. (x)

Ertesítem vásárlóimat, hogy a „Baccara” virágüzlet vasárnap 9—13-ig nyitva tart, Debrecen, Dimitrov u. 2. Telefon: 14-009. (x)

A jelenlegi helyzetben alapvető fontosságunk, hogy jünk népünk bizalmába, hogy jünk a Szövetségeseinkhez, minden lehető eszközzel, minden lehetőséggel, minden tevékenységgel, minden eszközzel, s ezáltal eljussunk a béke és a társadalmi igazságosság szocialista építéséhez.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIO

MOZI

Hét merész kaszkadőr (amerikai). Apolló n. 10. n. 12. Meteor n. 6. n. 8. Vig hn. 4. 6. n. 9.

Kis kiruccanások (svájct). Művész 5. f. 8.

A briliánskirálynő bukása (szovjet). Apolló 4.

Egy trombitás Szociában (szovjet). Klinika 5.

Eliották Jupiter fenekeit (francia). Vig n. 10.

Földrengés Tokióban (japán). Híradó hn. 8.

Haladót (amerikai). Horváth Árpád 6.

Hugó, a víziló (magyar). Meteor mese 3. n. 6.

A XX. század kalózái (szovjet). Delta f. 6.

Ítélet (magyar). Vig kamara f. 5. f. 7.

Kaliforniai lakostály (amerikai). Apolló 6. 8.

Mzetelenek és bojongók (amerikai). Vig n. 12. hn. 2.

Zártkörű előadás: Híradó f. 10. Apolló hn. 2. Meteor 3.

SZÍNHÁZ

Csokonai: Ma 7 óra: C'est la guerre — Lysistraté — Selmezczy-b.

Műv. Központ: Ma 7 óra: Vén Európa Hotel — Kossuth-b.

TELEVÍZIÓ

BUDAPEST, 1.: 7.58 Műsorismertetés. 8.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 8.05—10.50 Iskolatévő. 10.50 Képzés. 13.45—15.45 Iskolatévő (ism.). 15.47 Műsorismertetés. 15.50 Hírek. 15.55 Valahol Olaszországban. Tévétájékoztató (ism.). 17.10 Keresztkérdés. Feltörőjáték. 17.40 Képzés. 17.45 Öt perc meteorológia. 17.58 Reklám. 17.55 Kalendárium. Ismeretterjesztő magazin. 18.55 Reklám.

BUDAPEST, 1.: 7.58 Műsorismertetés. 8.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 8.05—10.50 Iskolatévő. 10.50 Képzés. 13.45—15.45 Iskolatévő (ism.). 15.47 Műsorismertetés. 15.50 Hírek. 15.55 Valahol Olaszországban. Tévétájékoztató (ism.). 17.10 Keresztkérdés. Feltörőjáték. 17.40 Képzés. 17.45 Öt perc meteorológia. 17.58 Reklám. 17.55 Kalendárium. Ismeretterjesztő magazin. 18.55 Reklám.

BUDAPEST, 2.: 20.00 Műsorismertetés. 20.01 Kis tragédiák. Szovjet film. 21.05 TV-hírado. 2. 21.25 Hírségi barátság verseny. Műkorcsolya. 22.05 A Balázs Béla Stúdió filmjeiből. 23.50 Képzés.

POZSONY, 1.: 9.20 Kisnyelvi magazinja. 9.50 Tévétájékoztató (ism.). 11.30 Tévémagazin (ism.). 12.10 Világhírado. 15.50 Rövidfilmek. 16.50 Egy kis muzsika. 17.00 Riptorműsor. 17.45 Pozsonyi magazin. 18.00 A tenger titkai. 18.30—19.10 Dokumentumműsor. 19.30 TV-hírado. 20.00 Vetélkedő. 20.40 Portréfilm (Marie Drabova). 21.00 Tévétájékoztató. 22.10 Világhírado. 22.50 Angol tévésorozat. 23.20 Tempó. 1983. Az NDK TV szórakoztató műsora.

POZSONY, 2.: 15.55 Folklor. 16.25 Hírado. 16.40 Vörös bor. Tévétóm. 2. rész. 17.55 Telespektrom. Magazin. 18.35 A vörös vállrojt. Szovjet tévésorozat. 19.10 Publicisztika. 19.30 Némei nyelvtanfolyam. 19.45 Portréfilm. Andrej Peter. 20.00 Szessélyes nyár. Csehi film. 21.15 Egy kis muzsika. 21.30 Hírado. 22.00 Rayman fizikus. Szlovák tévéfilm.

BUKAREST, 14.30 Német nyelvű adás. 16.20 A volánról. autósvezetőknek. 16.30 Riptorműsor. A Koreát. NDK-ról. 16.50 A legkisebbeknek. 19.00 TV-hírado. 19.15 Gazdasági fórum. 19.50. 19.30 Politikai fórum. 19.50 Kedvelt dalok. 20.15 Az ember test. 20.20 Világhírado. 20.45 Lilo. Iglesias énekek. 21.15 TV-hírado.

UNGVAR, 17.00 Hangverseny. 17.20 Film. 19.00 TV-hírado. 19.35 Orosz múzeum. 20.05 A

19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 TV-hírado. 20.00 Szessélyes évszakok. Szórakoztató magazin. 21.10 Oriáisi küzdelem bizonyos tárgyakért! Társasjáték. 22.40 TV-hírado. 3. 22.55—23.45 Latin-amerikai ének. A vízidító három halála. Brazília tévéfilm.

BUDAPEST, 2.: 20.00 Műsorismertetés. 20.01 Kis tragédiák. Szovjet film. 21.05 TV-hírado. 2. 21.25 Hírségi barátság verseny. Műkorcsolya. 22.05 A Balázs Béla Stúdió filmjeiből. 23.50 Képzés.

POZSONY, 1.: 9.20 Kisnyelvi magazinja. 9.50 Tévétájékoztató (ism.). 11.30 Tévémagazin (ism.). 12.10 Világhírado. 15.50 Rövidfilmek. 16.50 Egy kis muzsika. 17.00 Riptorműsor. 17.45 Pozsonyi magazin. 18.00 A tenger titkai. 18.30—19.10 Dokumentumműsor. 19.30 TV-hírado. 20.00 Vetélkedő. 20.40 Portréfilm (Marie Drabova). 21.00 Tévétájékoztató. 22.10 Világhírado. 22.50 Angol tévésorozat. 23.20 Tempó. 1983. Az NDK TV szórakoztató műsora.

POZSONY, 2.: 15.55 Folklor. 16.25 Hírado. 16.40 Vörös bor. Tévétóm. 2. rész. 17.55 Telespektrom. Magazin. 18.35 A vörös vállrojt. Szovjet tévésorozat. 19.10 Publicisztika. 19.30 Némei nyelvtanfolyam. 19.45 Portréfilm. Andrej Peter. 20.00 Szessélyes nyár. Csehi film. 21.15 Egy kis muzsika. 21.30 Hírado. 22.00 Rayman fizikus. Szlovák tévéfilm.

BUKAREST, 14.30 Német nyelvű adás. 16.20 A volánról. autósvezetőknek. 16.30 Riptorműsor. A Koreát. NDK-ról. 16.50 A legkisebbeknek. 19.00 TV-hírado. 19.15 Gazdasági fórum. 19.50. 19.30 Politikai fórum. 19.50 Kedvelt dalok. 20.15 Az ember test. 20.20 Világhírado. 20.45 Lilo. Iglesias énekek. 21.15 TV-hírado.

UNGVAR, 17.00 Hangverseny. 17.20 Film. 19.00 TV-hírado. 19.35 Orosz múzeum. 20.05 A

19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 TV-hírado. 20.00 Szessélyes évszakok. Szórakoztató magazin. 21.10 Oriáisi küzdelem bizonyos tárgyakért! Társasjáték. 22.40 TV-hírado. 3. 22.55—23.45 Latin-amerikai ének. A vízidító három halála. Brazília tévéfilm.

BUDAPEST, 2.: 20.00 Műsorismertetés. 20.01 Kis tragédiák. Szovjet film. 21.05 TV-hírado. 2. 21.25 Hírségi barátság verseny. Műkorcsolya. 22.05 A Balázs Béla Stúdió filmjeiből. 23.50 Képzés.

POZSONY, 1.: 9.20 Kisnyelvi magazinja. 9.50 Tévétájékoztató (ism.). 11.30 Tévémagazin (ism.). 12.10 Világhírado. 15.50 Rövidfilmek. 16.50 Egy kis muzsika. 17.00 Riptorműsor. 17.45 Pozsonyi magazin. 18.00 A tenger titkai. 18.30—19.10 Dokumentumműsor. 19.30 TV-hírado. 20.00 Vetélkedő. 20.40 Portréfilm (Marie Drabova). 21.00 Tévétájékoztató. 22.10 Világhírado. 22.50 Angol tévésorozat. 23.20 Tempó. 1983. Az NDK TV szórakoztató műsora.

POZSONY, 2.: 15.55 Folklor. 16.25 Hírado. 16.40 Vörös bor. Tévétóm. 2. rész. 17.55 Telespektrom. Magazin. 18.35 A vörös vállrojt. Szovjet tévésorozat. 19.10 Publicisztika. 19.30 Némei nyelvtanfolyam. 19.45 Portréfilm. Andrej Peter. 20.00 Szessélyes nyár. Csehi film. 21.15 Egy kis muzsika. 21.30 Hírado. 22.00 Rayman fizikus. Szlovák tévéfilm.

BUKAREST, 14.30 Német nyelvű adás. 16.20 A volánról. autósvezetőknek. 16.30 Riptorműsor. A Koreát. NDK-ról. 16.50 A legkisebbeknek. 19.00 TV-hírado. 19.15 Gazdasági fórum. 19.50. 19.30 Politikai fórum. 19.50 Kedvelt dalok. 20.15 Az ember test. 20.20 Világhírado. 20.45 Lilo. Iglesias énekek. 21.15 TV-hírado.

UNGVAR, 17.00 Hangverseny. 17.20 Film. 19.00 TV-hírado. 19.35 Orosz múzeum. 20.05 A

19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 TV-hírado. 20.00 Szessélyes évszakok. Szórakoztató magazin. 21.10 Oriáisi küzdelem bizonyos tárgyakért! Társasjáték. 22.40 TV-hírado. 3. 22.55—23.45 Latin-amerikai ének. A vízidító három halála. Brazília tévéfilm.

BUDAPEST, 2.: 20.00 Műsorismertetés. 20.01 Kis tragédiák. Szovjet film. 21.05 TV-hírado. 2. 21.25 Hírségi barátság verseny. Műkorcsolya. 22.05 A Balázs Béla Stúdió filmjeiből. 23.50 Képzés.

POZSONY, 1.: 9.20 Kisnyelvi magazinja. 9.50 Tévétájékoztató (ism.). 11.30 Tévémagazin (ism.). 12.10 Világhírado. 15.50 Rövidfilmek. 16.50 Egy kis muzsika. 17.00 Riptorműsor. 17.45 Pozsonyi magazin. 18.00 A tenger titkai. 18.30—19.10 Dokumentumműsor. 19.30 TV-hírado. 20.00 Vetélkedő. 20.40 Portréfilm (Marie Drabova). 21.00 Tévétájékoztató. 22.10 Világhírado. 22.50 Angol tévésorozat. 23.20 Tempó. 1983. Az NDK TV szórakoztató műsora.

POZSONY, 2.: 15.55 Folklor. 16.25 Hírado. 16.40 Vörös bor. Tévétóm. 2. rész. 17.55 Telespektrom. Magazin. 18.35 A vörös vállrojt. Szovjet tévésorozat. 19.10 Publicisztika. 19.30 Némei nyelvtanfolyam. 19.45 Portréfilm. Andrej Peter. 20.00 Szessélyes nyár. Csehi film. 21.15 Egy kis muzsika. 21.30 Hírado. 22.00 Rayman fizikus. Szlovák tévéfilm.

BUKAREST, 14.30 Német nyelvű adás. 16.20 A volánról. autósvezetőknek. 16.30 Riptorműsor. A Koreát. NDK-ról. 16.50 A legkisebbeknek. 19.00 TV-hírado. 19.15 Gazdasági fórum. 19.50. 19.30 Politikai fórum. 19.50 Kedvelt dalok. 20.15 Az ember test. 20.20 Világhírado. 20.45 Lilo. Iglesias énekek. 21.15 TV-hírado.

UNGVAR, 17.00 Hangverseny. 17.20 Film. 19.00 TV-hírado. 19.35 Orosz múzeum. 20.05 A

Ha... a XII. és a pá... Elfogadta

A Magyar Munkáspárt 1980-ban megtartott 2. országgyűlése a szocialista építéskor feladatait. Belpolitikai viszonyok zeti egységnek a szocialista de a fejlesztésé ha gazdaságpolitikánként pedig azt, hogy kénti tényezőj kásával, a termelközi versenyképes közásával javítsa a gazdaság egyensúlyát meg az elért éle. A kongresszus feladatait a tette, jön hozzá az eny mányainak meg hoz, a béke meg. A Központi Bizottság megvizsgálta három évben végkát és megállapítunk egyetértés kongresszus zott celokkaj az területén kifejező dennapos helytállvó teljesítmény párt és a nép ossz a kölcsönös bizal eredményeként a szuson megjelölt haladtunk előre. rendünk szilárd népgazdaság egye sadalmi mérete őriztük népünk nálat. Bővülték politikai, gazdasá

A nemzet külpolit...

A párt XII. k óta eltelt három szültebbé vált a helyzet. Az imper NATO szélsőséges törekszenek, hogy sák a fennálló egyensúlyt, és fögyenek szert unióval, a szocialista országokkal. Ennek következté zódott a fegyverseny, ami nagy a világ népeire, e termonukleáris veszélyét. A régi góccok mellett új keletkeztek. A lépések, az egyes országok ellen irtikai és gazdasági seki súlyos károkat az enyhülés ügyektek, a nemzet sági, kereskedelmi ügyi kapcsolatok. Kieleződött a két szer közötti ideo. A jelenlegi helyzetben alapvető fontosságunk, hogy jünk népünk bizalmába, hogy jünk a Szövetségeseinkhez, minden lehető eszközzel, minden lehetőséggel, minden tevékenységgel, minden eszközzel, s ezáltal eljussunk a béke és a társadalmi igazságosság szocialista építéséhez.